

Az első

Éles

POTOZKY László
Áradás
Erdélyi Híradó, 2011

Nappá lett
lámpafény
Magvető, 2013

Sztrodzsegon
dráma, 2014

Éles
Magvető, 2015
(megjelenés előtt)

(másokkal)
Állomás, éjszaka
Koinónia, 2011

Mozdonytűz – Fiatal
írók antológiája
Erdélyi Híradó
Kiadó, 2014

Lufifejű, vékony, görnyedt fiú volt, csak úgy lötyögött rajta a koptatott farmer meg a sportdzségi, a buszmegállóban várta Katjet. Rövid, feszélyezett bemutatkozás után a sörgyár mellett benyúló utcán indultak el, április vége volt, az esti, párás levegő erjedő maláta és komló szagával fojtott, követtem őket. Elhaladtak egy utcalámpa alatt, a rájuk eső fényben láttam, sűrű, divatosan nyírt haja van a fiúnak, nem kopaszodott, mint én. Az utca hosszú volt és lepukkant, egyik kapu előtt csöves kinézetű férfi hevert egy felborult borosüveg mellett, lecsúszott nadrágjából kilógott a farka, alig bírtam megállni, hogy ne lépjek rá. Nemsokára elfogytak a bedólt kerítésű házak, egy patak betonmedre mellett mentek tovább, a mocsárszágú vízben palackok és sörösdobozok koccantak egymáshoz, a környékről mindenki ide üritette a mocskát. A fiúnak még a járásán is látszott, mennyire izgul, biztos voltam benne, nem csinált ilyesmit még soha, Katje valamivel nyugodtabbnak tűnt, mintha máris mozgósított volna ezt-azt a régebbi tapasztalataiból. Nagyon rá szerettem volna gyűjtani, de féltem, túl hangos lenne a gyűjtő keccenése, észrevétlen kellett maradnom, véresre rágtam a számat belülről. A közelben neonreklám villant, nagymellű nőalak vonaglott rajta egy rúdon, Katje talán a feszültséget akarta oldani, halkán bár, de hallottam, hogy bedobja poénnak ugyanazt a kérdést, amit nekem anno hazafelé a Smasszerről, *ide most bemennél, mi?* Megszorítottam a kabátom ujjában a mini-baseballütőt, és még jobban eltávolodtam tőlük, egy ideig szavukat se szabadott hallanom, lépésről lépésre több és több üres méter gyűlt közénk. Aztán Katje megállt, hogy kifújja az orrát, ezzel egyszerre pedig a fiúban is összeszívárgott egy kézmozdulatnyi bátorság, megmarkolni még nem merte, csak finoman, ujjheggyel simított végig a fenekén, mire Katje szembefordult vele, és az orrához szorított papírzsebkendő mögül kedvesen visszahunyorgott rá.

Hamarosan kiértek a pályaudvar felé vezető sugárútra, a villamosvonal mentén haladtak tovább, az esőtől fekete aszfaltban mintha hosszú kések lettek volna a sínek. A műegyetem is útjukba esett, a fiú a szecessziós homlokzatra mutogatott, valószínűleg mérnöknek tanult ő is, akárcsak Mézga meg Basszer, talán ismerte is őket, talán hallott is rólam ezt-azt, talán röhögött is egy jót valamelyik szünetben azon az áltudományt hajkurászó, balfasz pszichoson, aki nem zsidó, de mégis az. Fél óra se telt el, amióta találkoztak, de máris egy örökkévalóságnak tűnt az egész, komor bérházak sorakoztak az út mindkét oldalán, majdnem az összesnek működött a földszintjén egy étterem vagy kávézó, ők is bementek egy biztróba. A fiú egyre inkább elemében volt, kihúzta Katjenek a széket, egymás mellett ültek a bejáratnak háttal, bementem én is. A mélysárga fénytel teli teremben nagy volt a tömeg, de az egyik sarokban találtam egy kisasztalt, mintha direkt nekem készítettek volna oda, teljesen kint voltam a látóterükből. Magamhoz intettem a pincérlányt, huszoneves volt ő is és csinos, mázlija volt, hogy itt dolgozhatott, *Jameson-t kérek*, mondtam. *Felet vagy egy egészet? Két decit és tisztán*, mondtam. *Mennyit?* kérdezett vissza értetlenkedve, *kettőt*, feleltem, és megmutattam neki az ujjaimon is.

Majdnem csurig volt a pohár, azt se vártam meg, hogy elem tegye, lekaptam a tálcáról és húzóra bedöntöttem a felét. Égette a gyomrom a szesz, gyorsan rászívtam két cigit, aztán betoltam a maradékot is, de semmit se ért. Katjeék időközben összecsuhták a menüt és rendeltek, nekem is muszáj volt kérnem még egy fél decit, kellett a nyelvemre az égés. A pincérlány evőszközökkel és két pohár vörösborral tért vissza az asztalukhoz, Katje letekerte a nyakáról a kendőt és legyezgetni kezdte magát, az első kortyoktól kipirult, miközben szolgálatkész nevetgált a fiú poénjain. Még mielőtt kihozták volna a kaját, kért egy újabb pohár bort, majd még egyet, a közös tálca szerzőzött óriáspizzából viszont alig csipegetett, másfél szeletet, ha beerőltetett. A fiúnak sokkal jobb étvágya volt, gyűjtötte a kalóriát, nyákosan nyúlt szájából

a sajt, az olaj végigfolyt az állán. Szabad kezét már Katje combján pihentette, a szoknya egyre fennebb gyűrődött, csak ebben a pillanatban ismertem fel azt a csipkeharisnyát, amit a féléves évfordulónkra kapott tőlem.

Szinte az egész csomag cigit elpirítottam, mire végre fizettek. A fiú felségítette Katjere a kabátot, és az ajtónál is előre engedte, talán nem is volt rossz arc, ártatlan, jámbor fickónak látszott, de ez most nem érdekelhetett. A pályaudvar felé indultak, kivártam, hogy eltűnjenek az utcára néző, széles ablakokból, a viszki árát az asztalon hagytam, és utánuk mentem én is. Rendőrautó jött szembe, igyekeztem úgy tenni, mintha nyugodt lennék és nem készülnek semmire, szerencsére aznap este nem voltak piszkálódó kedvükben, szó nélkül tovább hajtottak, mi meg nemsokára a pályaudvarnál jártunk. Katjeék átmentek a várótermen, épp akkor futott be az éjszakai interciti, egy csomóan leszálltak róla, a fejemre borítottam az anorákom csuklyáját. A tömegben hirtelen elvesztettem Katjeékat, félre kellett lökdösnöm pár embert, hogy a harmadik-negyedik vágánynál ismét megpillantsam őket, siettem utánuk, hamarosan az utolsó sínpáron is átvágtak.

Összegráffitizott zajfogó fal választotta el a síneket a szomszédos tömbházaktól, Katje odavezette a fiút a lyukhoz, ami egy garázsorra nyílt. Elhagyott környék volt ez, érintetlenül rohadt a betonsétányokon az avarszőnyeg, a szipusokat meg a helyi panelprolikat leszámítva alig járt itt valaki. A bádogajtók jó része évek óta nem látott lakatot, tátott szájjal nyelték a garázsok a külvárosi éjszakát, Katjeék a sor közepén tűntek el az egyikben, felhajtottam a csósalát az arcomra, közel lopóztam hozzájuk, tisztán hallottam, mit beszélnek. A fiú be akarta húzni az ajtót, de Katje nem hagyta, *akkor nem látnánk semmit egymásból*, suttogta, aztán csak ruhasuhogás, a fiú dzsekijének recsegése, övcsat zörgése szűrődött ki a sötétből, szinte magától csúszott elő a kabátujamból a mini-baseballütő, belesajdult a tenyerem, úgy megszorítottam a nyelét, amint a garázs bejáratához léptem, és ütésre készen felemeltem.

Egyszerre fordultak felém. Katje azonnal eltaszította magától a fiút, aki a lökéstől elvesztette az egyensúlyát, és nekitántorodott a pléhfalnak, láttam a szemét, rémült volt, a baseballütő pedig könnyű és kemény, a halántékán találtam el, azonnal összeesett, kiáltani se tudott. Katje nézte és hozzám hasonlóan egész testében remegett, beletelt pár másodpercbe, míg észbe kapott és elővette zsebéből a gumikesztyűt, *csináljad, gyere már!* Ő guggolt le elsőnek a fiú mellé, először a karkötőjét és ujjnyi vastag nyakláncát vették el, majd nekifogtunk, hogy szisztematikusan átkutassuk a zsebeit, a tárcát a nadrágjában találtuk meg, csak a pénzt szedtük ki belőle, Katje meg akarta nézni

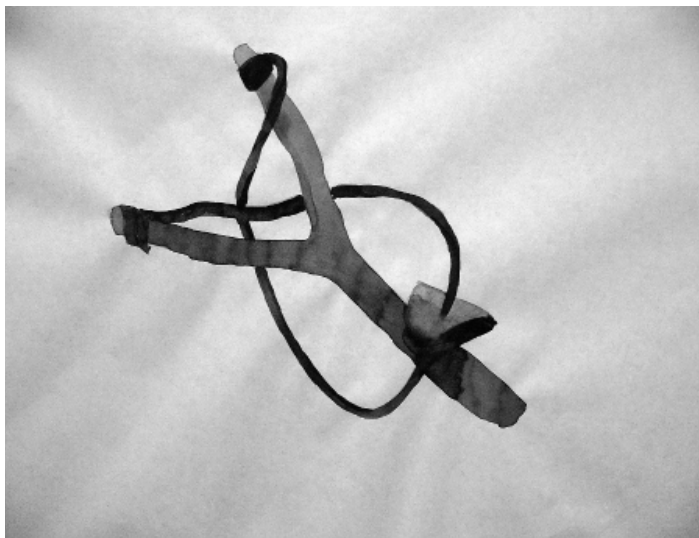
FISCHER JUDIT: GYUFÁK, CSÜZLI

a személyiét, de én kiteptem a kezéből, *bülye vagy, az anyja nevét és a születési dátumát is magaddal akarod hordozni, bazmeg?* Ennyi is elég volt neki, hogy kirobbanjon belőle a zokogás, elkaptam a karját és kivonszoltam a garázsok közül, elcibáltam egy düledező kéményű kazánház mellett, át egy gyomos játszótéren, be egyenesen a sötétségbe. Alig vitték a lábai, könyörgött, álljunk meg valahol, nem bírja, de én beledőltem az éjszakába és ráncigáltam tovább, még túl közel voltunk a garázshoz. Lépteink hangosan koppantak a betonsétányokon, a zajra patkányok szaladtak szét a szemetesekukák alól, Katje sikítása szilánkokra robbantotta a csöndet, hisztérikusan kapkodta a levegőt, most már tényleg találnom kellett valami helyet, ahol összeszedhetjük magunkat. A lakótelepnek ezen a részén szorosan egymáshoz tapadva, masszív falként sorakoztak a tízemeletesek, helyenként szűk átjárók nyíltak bennük, behúzódtunk egy ilyen zugba, szarzag volt és nyirkosság. *Ugye rendben lesz?* szipogta Katje, *persze-persze*, mondtam, már mocorgott, amikor otthagytuk, és azzal elhántam magam, orromon-számon jött vissza a viszki, majd felegyenesedtem és Katjéhez fordultam, *most már jobban vagy?*

A forgalmas utakat messziről elkerülve indultunk haza, elbozotosodott építkezéseken, leszerelt gyárak udvarán, roncstelepeken lopakodtunk keresztül, vonszoltuk magunk után a félelmet. *Azért nem kéne kétszer ugyanazt a szöveget elsütni*, sziszegtem Katjenek, *lehet bülyíteni mással is az embert. Mi van?* kérdezte, mire én, hogy *tudod jól, a sztriptízbárnál, nem ugyanazt mondtad neki is, amit nekem a Smasszer után?* Elkínzottan sóhajtott, *ne haragudj, véletlen volt.* Ekkor már szinte ordítottam, *az a beszólás csak az enyém, senki másé, megértted?!* Hullafáradtan értünk haza, de a szemünket se bírtuk lehunyni, a legkisebb zajra felkaptuk a fejünk, még a szomszédban lehúzott vécé is azt hörögte, jönnek értünk, végünk, ez a fiú volt az első és az utolsó, majd a sitten gondolkozhatunk rajta és egymáson is. Kivert a hideg verejték, valahányszor kattant a lépcsőház bejáratán a zár, napokig nem mozdultunk ki, egyik parásabb pillanatunkban még az is eszünkbe jutott, hogy az egész szajrét leengedjük a vécén. Még veszekedni se mertünk rendesen, suttogva káromkodtunk és hibáztattuk egymást, zsinórban karcoltam combomra a tigriscsikokat, miközben a netet lestük, valamelyik rövidhírben nem írna-e egy brutálisan összevert és a csóré seggéig kifosztott egyetemistáról.

Aztán egy reggel lementünk vásárolni, muszáj volt, kész, legyen, aminek lennie kell, a falak már a vállunkat nyomták. Úgy képzeltük, mélyszürke lesz minden, az utca tele annak a mocskával, amit tettünk, de se a város, se az ég, se a járókelők arca nem lett ellenségesebb, minden a régi volt, vagy nem is – inkább jobb, újabb, frissebb. Kellett némi idő, míg felengedtünk, sétáltunk a napsütésben, néztük a kacsákat a tavon, fagyit ettünk és pizzaszületet, győztünk, jó volt végre levegőt venni.

(regényrészlet)

Horváth Viktor

A nemzet fontolgat

Még nem biztos, de könnyen meglebet, hogy itt hagylak, kedves hazám; az egész attól függ, mi lesz veled: hogy térkép akarsz lenni, avagy a táj ha térkép piros vonalak között, s ha kell hozzá egy jóságos vezér, és majd illik mindig követni őt, attól félek, hamar lelépek én. Szóval inkább a táj legyél szerintem, erdő, patak, malom, cigánygyerek, matyó himzés, globális szoftverek; istentelen légy s mindenféle isten: Krisna, Allah, keresztény angyalok, neked is úgy lesz jobb, ha maradok.

Üzenet a nemzettől

Ma álmomban láttam a nemzetet. A parlamentben ült modern rubában, a büfében laptopján mélezett, s vele szemben ült barátja, az állam.

És az állam megbíten nézte őt, tréfás, baráti megjegyzéseket tett, ő mosolygott a kijelző fölött, derüs és jó szándékú volt a nemzet.

A jutyubon Laibachot ballgatott, s a zaj miatt barátja arra kérte, hogy tegyen fülbedugót a fülébe,

de ő csak lecsapta a laptopot, és én megnézem, ha felébredek, mit írt nekem. És más nem tudja meg.

A nemzet ébredése

Hosszúra nyúlt a bénító sötétség a rettenő új uralma alatt; nagy buli volt, lányok, sör, vodka és még keresztbátásnak füves bódulat. S a haverokkal úgy volt ő beállva, és plusz még rá is ivott annyi mindent, hogy a vécét tisztára összebányta, reggel a bejárónő rá sem ismert. Hajnal felé a szomszéd holtra váltan a járőrt is hiába hívta ki, a rendőr nem tudott segíteni, mert ő már ájultan fekiúdt a kádban, aztán kissé kitisztultak a mérgek (s mint Terminátor 3-ban a gépek), délben a nemzet öntudatra ébredt.

A nemzet gondolata

Felkelt a nemzet, s nadrágját kereste; rubakupacban matatott, ahol kedvesével ledobta tegnap este; s most előbúztá más gatyák alól.

Aztán rájött, mikor magára vonta, rájött, hogy nem az övé, mert trapéz – a végtelen dimenziókra gondolt – és női. A szabása is merész